

Walk for Nature 2007

Actie voor meer Biodiversiteit

BIODIVERSITEITSCHARTER EN LANDSCHAPSINVESTERINGSPLAN MOOI HAGELAND: HEFBOMEN VOOR DE TOEKOMST.

INVESTEREN IN NATUUR EN LANDSCHAP ZORGT VOOR GELUK EN GELD

De frappante stelling in de vorige aflevering van Natuur en Landschap: 'Nooit had natuurland zoveel leden, nooit werd het natuurbeleid zo sterk afgebouwd' zindert na. Die uitspraak sloeg in als een bom. Door vele leden en afdelingen werd de analyse toegejuicht, de steun binnen de natuurbeweging was heel ruim. Door het beleid werd ze op tandengeknars onthaald. Maar dat is nu juist de rol van de natuurbeweging: het natuurgeweten zijn van de samenleving en durven een perspectief vooruit te schuiven, zonder gehinderd te worden door het compromis van het haalbare van de dag, en voor dit perspectief de handen en de nek uit te steken.

De eerste aflevering van het Hagelands biodiversiteitsverslag kon op heel wat belangstelling rekenen, ook in de regionale pers en ROB-TV. De reacties sterken ons in de overtuiging dat een overgrote meerderheid van de bevolking wel degelijk 'natuur en landschap als een kans ziet voor haar omgeving, haar leefwereld en voor haar streek' ziet. Meer natuur dicht bij de mensen, biodiversiteit én een kwaliteitsvol landschap waarin agrarische landschappen, landschapselementen en natuurelementen verweven zijn: dat is de opdracht. Zo kunnen we iets unieks voor de samenleving maken. Naast de grote eenheden natuur en de beheerde natuurgebieden moeten we krachtig opkomen voor een gevarieerd landschap met een grote verwevenheid. We moeten neen durven zeggen aan zij die, onder druk van de Boerenbond, in de ruimtelijke processen de oppervlakte natuur willen terugdringen tot enkele en veel te kleine reservaten, en voor al het overige natuur en landschapselementen als zonevreemd beschouwen. Elementen die zelfs zonder vergunning kunnen worden opgeruimd!

Het uitblijven van de in het Structuurplan en het decreet op het natuurbehoud vooropgestelde afbakening van natuurverwevingsgebieden is in dat verband een teken aan de wand. Terwijl elk toekomstperspectief er net één dient te zijn van én versterkte en met elkaar verbonden natuurgebieden én natuurverwevingsgebieden, en een groen-blauwe dooradering van de totaliteit van het landschap. Dus ook van de agrarische gebieden! Dat is nodig om de verschillende sociale, maatschappelijke, economische en ecosysteemfuncties van het landschap te kunnen waarmaken. Natuur, landschap en biodiversiteit hebben een waarde op zich en een sociale waarde ('natuur en landschap voor iedereen') maar ook een grote economische waarde. Zowel voor toerisme en recreatie, voor het aantrekkelijk maken van een regio voor bewoners, (de levenskwaliteit) en daarnaast als vestigingsplaats voor de kennisintensieve en weinig ruimte-behoevende bedrijven.

De duurzame bescherming, veiligstelling en ontwikkeling van het landschap is een opdracht in het kader van goed rentmeesterschap. Als het Vlaams ruimtelijk beleid dit ondanks de bindende bepalingen niet waarmaakt, kunnen we terecht spreken van maatschappelijke kapitaalvernietiging. De terughoudendheid bij de afbakening van de natuurgebieden en het niet afbakenen van natuurverwevingsgebieden is illustratief voor een ingesteldheid van pappen en natmaken en vasthouden aan de belangen van gisteren en niet durven vooruitdenken. Terwijl zelfs de afbakening van deze eenheden natuur en natuurverwevingsgebieden bijlange niet volstaat om een toekomstgericht landschappelijk kader voor de samenlevingsbehoeften van vandaag en morgen te

krijgen, met duurzame landbouw, duurzaam wonen en recreëren, en duurzame economie. Dat zijn de doelstellingen. De afbakening van natuurverwevingsgebieden is daartoe een eenvoudig en evident instrument, een middel, een stap...

'Investeren in een mooi landschap zorgt voor geluk en opbrengst', aldus een nieuw toonaangevend rapport met de titel 'Investeren in het Nederlandse landschap. Opbrengst, geluk en euro's', in opdracht van het Nederlandse Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). 'Het loont voor de maatschappij om te investeren in het landschap. Wanneer de kosten van investeringen worden afgezet tegen de baten die dat oplevert, ontstaat er een positief kostenbatensaldo van 17,9 miljard euro', zo luidt de conclusie van de analyse, uitgevoerd door adviesbureau Witteveen en Bos. 'Vanuit het oogpunt van nationale welvaart lijkt het dus buitengewoon aantrekkelijk om te investeren in landschap'.

(link naar rapport: www.walkfornature.be)

Uit een recente studie blijkt dat investeren in natuur en landschap loont, niet met muizenpasjes zo kleinschalig dat ze in niemands weg lopen maar je ze ook niet ziet (de IGO-natuurontwikkeling, zoals de gemeenten het nu aanpakken), of in een processie van Echternach, wat maakt dat je een vergrootglas nodig hebt om resultaten te zien. Het rendement is er vooral als het gebeurt op grote schaal en op zo'n manier dat het effect en de verbetering van (be)leefbaarheid voelbaar is, en een zichtbare bijdrage levert aan biodiversiteit, aan een duurzame structuur voor recreatie (type natuurontwikkeling Het Vinne), aan een grotere woonattractiviteit, aan integraal waterbeheer, en als het mee kan worden gekoppeld aan integraal landbeheer. We hebben dan ook nood aan een gedurd Investeringsplan 'Mooi Hageland' voor het versterken van natuur en landschap, van de biodiversiteit, klimaatbuffers en integraal waterbeheer. 80% van de bevolking zal zich daar beter bij voelen en een nieuwe streekfierheid ontwikkelen. Met nestkastjes alleen zal de biodiversiteit niet worden gered.

In dit nummer verschijnt deel 2 van het biodiversiteit-dossier: het verband tussen biodiversiteit en integraal waterbeheer. Ook hier gaat het om een duidelijke keuze voor de toekomst: integraal waterbeheer met ruimte voor de beken en rivieren, versterking van het landschap en herintegratie van water in de bebouwde omgeving voor de leefbaarheid van stedelijke gebieden (Leuven, Diest, Aarschot).

Ondertussen zijn we weer één Walk for Nature verder (editie Koebos op 22 april) met bijna 1500 deelnemers en werd het Charter voor de biodiversiteit in Oost-Brabant gelanceerd en ter plekke overhandigd aan de vertegenwoordigers van de gemeenten. Ook de Vlaamse Minister President nam het in ontvangst.

Het biodiversiteit charter wil een hefboom en een instrument zijn voor een dergelijk investeringsplan 'Mooi Hageland'. Ga met de tekst naar jouw gemeentebestuur. De 2000 ha beheerde Natuurpunt-gebieden in het Hageland en hun bijdrage aan de biodiversiteit, de inzet van duizenden vrijwilligers zowel voor de uitbouw, de fondsenwerving, het beheer en educatie bewijzen dat gewone mensen met een hart voor natuur dingen in beweging kunnen zetten. Dat ten bate van de hele scala aan natuur in het landschap, gaande van wilde en ruige natuur (type zeearend) tot beheerde natuur (type orchideeëngraslanden) en lineaire en puntvormige landschapselementen. Een én/én benadering, zowel versterking en uitbreiding van natuurgebieden als van de verweving en dooradering van het landschap als geheel, is de boodschap. Het biodiversiteit charter wil hiertoe in de traditie van het Natuurpunt-model een belangrijke bijdrage leveren

*Hugo Abts
voorzitter Natuurpunt Oost-Brabant
regionale vereniging voor Natuur en Landschap*

*Onze voorzitter lanceert het charter voor meer biodiversiteit op de Walk Koebos, 22 april 2007. Het biodiversiteitscharter (tekst zie www.natuurpuntoostbrabant.be) als rode draad tijdens de walks en als hefboom voor een mooi Hageland. Nu zijn de afdelingen en de gemeenten aan zet'.
Foto Eric Malfait*